

Ostrowiec Świętokrzyski-Sudół/ Krzemionki 19.03.2020 r.

Sprawozdanie z działalności merytorycznej Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim w 2019 roku

I. Gromadzenie, katalogowanie i naukowe opracowanie zgromadzonych zbiorów.

- Księgozbiór biblioteki wzbogacił się o 28 woluminów o łącznej wartości 1.062,42 zł, w tym zakupiono 1 wol. o wartości 31,62 zł oraz w formie darów pozyskano 27 wol. o wartości 1.030,80 zł.
- Kontynuacja prac nad tworzeniem litoteki surowców krzemienych.
- Zbiory działu sztuki i rzemiosła artystycznego powiększyły się o 47 sztuk zabytków o wartości 1.359,00 zł.
- Prowadzenie katalogu fotografii zabytków archeologicznych ze zbiorów Muzeum w Krzemionkach.
- Prace Komisji Inwentaryzacji, Kwalifikacji i Wyceny Muzealiów.
- Przygotowywanie promes dla osób i firm zewnętrznych wnioskujących o przyjęcie do zbiorów Muzeum zabytków pozyskanych w trakcie badań terenowych (dział archeologii).
- Przygotowanie wniosków (wraz z załącznikami w postaci wykazów zabytków) do Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach oraz Delegatury Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Sandomierzu z prośbą o przekazanie do zbiorów Muzeum materiałów pochodzących z badań archeologicznych przy różnego rodzaju inwestycjach, a przejętych przez muzeum od firm zewnętrznych w latach 2017-2018 (dział archeologii).
- Przygotowanie wykazu obiektów przeznaczonych do konserwacji z działu historii oraz współpraca z p. Ł. Skoczeń-Rapałą z Muzeum Narodowego w Kielcach w sprawie wyceny prac konserwatorskich.
- Przygotowanie wniosku (wraz z załącznikami w postaci wykazów zabytków) do Świętokrzyskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Kielcach o przekazanie do zbiorów Muzeum zabytków z badań AZP na obszarze 92-57 (przejętych od wykonawcy opracowania tego obszaru) oraz wystosowanie wniosku o przekazanie w depozyt materiałów z badań własnych w Ostrowcu Świętokrzyskim – Częstocicach na stan. 14 w latach 2012-13 (dział archeologii).

- Opracowanie Instrukcji przygotowania zbiorów do ewakuacji dla materiałów zabytkowych zdeponowanych aktualnie w Muzeum Archeologicznym i Rezerwacie Krzemionki (dział archeologii).
- Prace nad Regulaminem przekazywania materiałów archeologicznych do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim (dział archeologii – w toku).
- Przygotowanie dokumentacji z badań archeologicznych stanowiska 43 w Okole, gm. Bałtów dla Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Bałtowie oraz przekazanie odkrytych tam szczątków ludzkich do pochówku (dział archeologii).

II. Zabezpieczenie i konserwacja zbiorów, w tym zabezpieczanie zabytków archeologicznych oraz obiektów kultury materialnej i przyrody.

- Monitorowanie terenu rezerwatu (cały rok według adnotacji w dzienniku inspekcji – dział archeologii, referat przyrodniczy i przewodniczy).
- Monitorowanie stanu zachowania podziemnej trasy turystycznej (cały rok).
- Udział w wizytacji pradziejowych kopalń krzemienia pasiastego w Krzemionkach prowadzonej przez Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków w Kielcach i Oddział Terenowy Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Kielcach prowadzonej w ramach kontroli zabytków w randze Pomników Historii.
- Inspekcja stanu zachowania tablic informacyjnych rezerwatu przyrody *Krzemionki Opatowskie*.
- Inspekcje stanowiska *Borownia*.
- Opracowanie trasy patrolowania Rezerwatu dla służby ochrony.
- Wytypowanie zabytków z działy sztuki i rzemiosła artystycznego oraz historii do konserwacji (16 sztuk) w związku ze złożonym wnioskiem o dofinansowanie zadania realizowanego ze środków pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw kultury i ochrony dziedzictwa narodowego *Wspieranie działań muzealnych 2019*.
- Koordynowanie zadań związanych z *Planem ochrony rezerwatu przyrody Krzemionki Opatowskie* (referat przyrodniczy).
- Przygotowanie i realizowanie planu działań dotyczących pielęgnacji terenów zielonych wokół obiektu (administracja i pracownicy techniczni).
- Monitoring gatunków roślinności chronionej na powierzchni 8 ha w Rezerwacie Krzemionki (referat przyrodniczy) – współpraca z Katedrą Geobotaniki i Ekologii Roślin Uniwersytetu Łódzkiego.

Oddziały muzeum:

Muzeum Archeologiczne
i Rezerwat Krzemionki
Sudół 135a
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Pałac Wielopolskich
ul. Świętokrzyska 37
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

- Współpraca ze Studenckim Kołem Naukowym Ochrony Przyrody działającym przy Uniwersytecie Łódzkim – kontynuacja prac badawczych na terenie Rezerwatu polegających na wykonaniu spisów florystycznych na wybranych powierzchniach badawczych o wielkości 100 m² (referat przyrodniczy).
- Współpraca z Leśnym Bankiem Genów Kostrzyca – zbiór fragmentów tkanek, które posłużą do zachowania różnorodności genetycznej wawrzynka główkowego w postaci banku DNA (referat przyrodniczy).
- Współpraca z PAN Ogrodem Botanicznym Centrum Zachowania Różnorodności Biologicznej w Powsinie – zbiór nasion dzwonecznika wonnego w ramach projektu *FlorIntegral - zintegrowana ochrona in situ i ex situ rzadkich, zagrożonych i priorytetowych gatunków flory na terenie Polski* (referat przyrodniczy).

III. Urządzanie wystaw stałych i czasowych.

- Letnia wystawa prac słuchaczy UTW WSBiP – obrazy grupy malarskiej Uniwersytetu Trzeciego Wieku oraz fotografie Andrzeja Bartzaka (Muzeum Archeologiczne i Rezerwat Krzemionki).
- Wystawa *Krzemionki. Pradziejowe kopalnie krzemienia pasiastego. W drodze do UNESCO*:
 - Muzeum Miejskie *Szttygarka* w Dąbrowie Górniczej (styczeń-marzec),
 - Zabytkowa Kopalnia Srebra w Tarnowskich Górach (marzec-czerwiec),
 - Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego (lipiec),
 - XII Festyn Archeologiczny *Wehikuł czasu* w Wietrzychowicach (wrzesień),
 - Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Izbicy Kujawskiej (wrzesień-październik),
- Wystawa *Dialog o losie i duszy. Stanisław Vincenz (1888-1971)* autorstwa Jana A. Choroszego z Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego; ekspozycja w głównej sali wystawowej Muzeum w Krzemionkach (kwiecień-grudzień).
- Udział w pracach zespołu powołanym przez prezydenta miasta Ostrowca Św. przygotowującym ekspozycję Centrum Tradycji Hutnictwa.

- Przygotowanie SIWZ dla przetargu nieograniczonego na wystawę główną w Muzeum i Rezerwacie Krzemionki w ramach projektu *Zwiększenie dostępności do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez poprawę infrastruktury Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu Krzemionki oraz Pałacu Wielopolskich* (dokumentacja w trakcie kontroli ex-ante w MKiDN).

IV. Organizowanie badań i ekspedycji naukowych, w tym archeologicznych, prowadzenie kwerend.

- Przyjęcie na kwerendę pracownika Muzeum Regionalnego w Stalowej Woli, która dotyczyła nowo tworzonego Muzeum Centralnego Okręgu Przemysłowego.
- Przygotowanie programu weryfikacyjno-rozpoznawczych badań archeologicznych planowanych do wykonania na stanowisku *Borownia* w związku z remontem drogi powiatowej 0678T.
- Prace nad sprawozdaniem z badań archeologicznych prowadzonych w latach 2016-2017 w Ostrowcu Świętokrzyskim – Częstocicach na stanowisku 14.
- Przygotowanie programu badań archeologicznych na stanowisku 14 w Ostrowcu Świętokrzyskim - Częstocicach, wyprzedzających planowaną inwestycję pn. *Zwiększenie dostępności do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez poprawę infrastruktury Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu Krzemionki oraz Pałacu Wielopolskich*.
- Wyprzedzające badania wykopaliskowe na stanowisku 14 w Ostrowcu Świętokrzyskim – Częstocicach związane z wykonywanym remontem Pałacu Wielopolskich.
- Przygotowanie programu badań archeologicznych na stanowisku 1/1 w Sudole – prądziejowe kopalnie krzemienia pasiastego Krzemionki, w związku z planowaną inwestycją pn. *Zwiększenie dostępności do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez poprawę infrastruktury Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu Krzemionki oraz Pałacu Wielopolskich*.
- Prowadzenie nadzoru archeologicznego przy pracach ziemnych związanych z budową odwodnienia i izolacją fundamentów Pałacu Wielopolskich w Częstocicach.
- Prowadzenie nadzoru archeologicznego przy pracach rozbiórkowych, remontowych i budowlanych w Krzemionkach.

- Przygotowanie programu badań na kolejny etap prac budowlanych (instalacje elektryczne w parku pałacowym na st. 14 w Ostrowcu Św. - Częstocicach) realizowanych w ramach inwestycji *Zwiększenie dostępności do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez poprawę infrastruktury Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu Krzemionki oraz Pałacu Wielopolskich*.

V. Prowadzenie działalności edukacyjnej, artystycznej, animacyjnej i upowszechniającej kulturę (organizowanie lekcji muzealnych, warsztatów, wykładów).

- Udział (współorganizacja) *Dni Otwartych Funduszy Europejskich* w Krzemionkach.
- Organizacja VIII edycji *Krzemionkowskich Spotkań z Epoką Kamienia*.
- Udział w *15 Pikniku Archeologicznym Rydno w Wąchocku* i prezentacja eksperymentalnego wypału naczyń glinianych.
- Przygotowanie wernisażu wystawy *Dialog o losie i duszy* wraz z prezentacją *Opisarstwie Stanisława Vincenza* (dr J.A. Choroszy) i projekcją filmu dokumentalnego *Śladami Vincenza* w reżyserii W. Czechowskiego, w ramach *Nocy Muzeów*.
- Udział w zajęciach *Koła Odkrywców Historii* w Katolickiej Publicznej Szkole Podstawowej im. św. Zygmunta Szczęsnego Felińskiego z prezentacją dotyczącą wpisu *Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego* na Listę światowego dziedzictwa UNESCO oraz najnowszych odkryć podczas badań archeologicznych na stanowisku 14 w Ostrowcu Św. - Częstocicach.
- Wykład dotyczący problematyki ochrony dobra światowego dziedzictwa UNESCO - *Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego* oraz najnowszych badań archeologicznych na stanowisku 14 w Ostrowcu Świętokrzyskim - Częstocicach w ramach szóstej edycji cyklu spotkań *Ciebie jedną kocham - czyli historycznym szlakiem przez Świętokrzyskie* w Centrum Krajoznawczo-Historycznym im. Prof. Mieczysława Radwana w Ostrowcu Świętokrzyskim.
- Wykład pt. *Krzemionek droga do UNESCO* na Uniwersytecie Trzeciego Wieku przy Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim poświęcony procesowi nominacyjnemu *Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego* na Listę światowego dziedzictwa UNESCO.

- Wykład pt. *Krzemionkowski Region Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego. Dobro światowego dziedzictwa UNESCO* w Centrum Interpretacji Zabytku Muzeum Warszawy.
- Przygotowanie projektu różnotematycznych ścieżek edukacyjnych planowanych do realizacji w rejonie Krzemionek.
- Współorganizacja wraz Kołem Przewodników Świętokrzyskich PTTK im. S. Jeżewskiego *VII Rajdu szlakiem Bitwy Bodzechowskiej 1863 r.*
- Przygotowywanie tekstów do aktualności strony www i na fanpage Muzeum (Facebook):
 - tekst o bieżących prezentacjach wystawy *Krzemionki. Pradziejowe kopalnie krzemienia. W drodze do UNESCO* w Krakowie, Dąbrowie Górniczej i Tarnowskich Górach,
 - tekst o konferencji *Dziedzictwo i Historia Górnictwa oraz wykorzystanie pozostałości dawnych robót górniczych*, w Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce
 - informacja o programie TVP *Zakochaj się w Polsce*,
 - informacja o ukazaniu się artykułu naukowego poświęconemu miedzianym ozdobom spiralnym z młodszej epoki kamienia odkrytym na ziemiach polskich,
 - tekst o wystawie czasowej *Dialog o losie i duszy. Stanisław Vincenz (1888-1971)*,
 - tekst o drodze Krzemionek na listę światowego dziedzictwa UNESCO oraz podziękowań dla wszystkich zaangażowanych w projekt,
 - teksty o wynikach najnowszych badań archeologicznych w Częstocicach,
 - informacja o *V Seminarium Archeometalurgicznym* w Wólce Milanowskiej,
 - tekst na temat przebiegu bitwy pod Bodzechowem 1863 i *VII rajdu Szlakiem Bitwy Bodzechowskiej*.
- Pomoc merytoryczna dla osób wykonujących prace naukowe, muzealne i konserwatorskie z dziedziny archeologii, prace popularnonaukowe oraz realizujących projekty edukacyjne związane z promocją archeologii i prehistorii, ze szczególnym uwzględnieniem tematyki krzemionkowskiej.
- Współpraca z jednostkami konserwatorskimi, muzealnymi, administracyjnymi i organizacjami społecznymi (m.in. Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków, Stowarzyszenie Miłośników Historii Ćmielowa, Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Izbicy Kujawskiej, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bałtowie, Samorząd Przewodników PTTK Województwa Świętokrzyskiego, Koło Przewodników Świętokrzyskich przy PTTK im. S. Jeżewskiego w Ostrowcu Św.).
- Przeprowadzono 57 zajęć muzealnych, w których wzięło udział 1385 osób. Tematy realizowane w ramach działań edukacyjnych: *Legendy świętokrzyskie*,

Oddziały muzeum:

Muzeum Archeologiczne
i Rezerwat Krzemionki
Sudół 135a
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Pałac Wielopolskich
ul. Świętokrzyska 37
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Krzemionkowski region prehistorycznego górnictwa krzemienia pasiastego wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa w roku 2019

Zabawka w stylu etno, Z Chin, przez Miśnię do Ćmielowa, ekowarsztaty Nauka idzie w las, Spotkania z przyrodą w Krzemionkach - dwa bloki zajęć dotyczące ptaków i ssaków spotykanych na terenie Rezerwatu Krzemionki, *Kto mieszka w zwierzyńcu* oraz warsztaty geologiczne.

- Przeprowadzono 32 warsztaty archeologiczne pn. „W neolitycznej osadzie” na terenie pradziejowej osady, w których wzięło udział 997 osób.
- Organizowanie warsztatów dedykowanych rodzinom z cyklu *Sobota w muzeum: Historia wielkanocnej palmy, Jesienią malowane, Spotkanie z nietoperzem, Dzień Jeża, Mikołajki, Świąteczne ozdoby* i warsztaty archeologiczne pn. *Figurki*.
- Przygotowanie programu zajęć odbywających się w czasie ferii zimowych.
- Organizacja Dnia Dziecka w Muzeum.
- Prowadzone były również warsztaty wyjazdowe np. w SP w Nietulisku Dużym, SP w Rudniku, Przedszkolu nr 15 w Ostrowcu Świętokrzyskim.
- Zorganizowanie koncertu karnawałowego *Cudowny świat operetki* w wykonaniu Renaty Drozd – sopran, Łukasz Gaja – tenor, Artura Jaronia – fortepian, prowadzenie, Zespołu *Strauss Ensemble*.

VI. Prowadzenie działalności naukowej, w tym udziału pracowników Muzeum w konferencjach i seminariach naukowych.

- Wygłoszenie referatu pt. *Ostrowiec w latach Wielkiej Wojny (1914-1918)* w ostrowieckim Liceum Ogólnokształcącym Nr I im. Stanisława Staszica,.
- Wygłoszenie referatu pt. *Ostrowiec w latach Wielkiej Wojny (1914-1918)* w Wyższej Szkole Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Świętokrzyskim.
- Wygłoszenie wykładu pt. *Korpus Kielecki AK podczas realizacji akcji „Zemsta” w sierpniu 1944 r.* w Technikum ZDZ im. T. Kościuszki w Ostrowcu Świętokrzyskim,
- Udział w konferencji naukowej *Relacje polsko-żydowskie w XX wieku. Badania-kontrowersje-perspektywy. Colloquium II: Wokół pomocy Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką.* Konferencję zorganizowały Delegatura IPN w Kielcach oraz Instytut Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.

Oddziały muzeum:

Muzeum Archeologiczne
i Rezerwat Krzemionki
Sudół 135a
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski
Pałac Wielopolskich
ul. Świętokrzyska 37
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Niezależny Instytut Regionalny Prehistoryczny
głównicza krzemionki zastępczo
wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa w roku 2019

- Udział w konferencji naukowej *MUZEOTERAPIA* w Muzeum Narodowym w Kielcach.
- Udział w *II kongresie aktywnej, otwartej i kreatywnej edukacji* na UJK w Kielcach.
- Udział w warsztatach, których tematyka była związana z edukacją kulturową w pracy z dziećmi i młodzieżą, prowadzonych przez Jacka Gralczyka w ramach programu *Bardzo Młoda Kultura* w WDK w Kielcach.
- Uczestnictwo w konferencji naukowej z cyklu *Oblicza polskiej modernizacji* pt. *Procesy modernizacyjne w Drugiej Rzeczypospolitej*. Konferencję zorganizowanej przez Uniwersytet Rzeszowski w Rzeszowie oraz Muzeum Regionalne w Stalowej Woli.
- Udział w warsztatach ramach *XVI. Ogólnopolskiego Tygodnia Bibliotek*, pt. *Biblioteka jako dobre miejsce na edukację medialną* w WSBiP w Ostrowcu Świętokrzyskim.
- Udział w *XIII Konferencji Dziedzictwo i Historia Górnictwa oraz wykorzystanie pozostałości dawnych robót górniczych*, odbywającej się w Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce z prezentacją pt. *Pradziejowe i historyczne górnictwo regionu świętokrzyskiego w badaniach Jana Samsonowicza*.
- Udział w konferencji pn. *Inwestycje Banku Polskiego w zakłady Staropolskiego Okręgu Przemysłowego. W 190 rocznicę powołania Banku Polskiego oraz 180 rocznicę uruchomienia Huty Rejów* zorganizowanej w Muzeum im. Orła Białego w Skarżysku-Kamiennej.
- Udział w *IX Konferencji Sprawozdawczej Studium Doktoranckiego Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk w Warszawie* z prezentacją pt. *Badania osadnictwa towarzyszącego Krzemionkowskiemu Regionowi Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego jako element przygotowania wniosku nominacyjnego na Listę światowego dziedzictwa UNESCO*.
- Udział w *43 sesji Komitetu Światowego Dziedzictwa UNESCO w Baku (Azerbejdżan)*, na której podjęto decyzję o wpisaniu

Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego na Listę światowego dziedzictwa UNESCO.

- Organizacja i udział w konferencji popularnonaukowej pt. *Droga Krzemionek do UNESCO* z prezentacją pt. *Krzemionkowski Region Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego - dobro światowego dziedzictwa UNESCO.*
- Prace nad przygotowaniem i udział w międzynarodowej konferencji 9th International Conference UISPP Commission on Flint Mining in Pre- and Protohistoric Times - *The flint mining studies: archaeological excavations - extraction methods - chipping floors - distribution of raw materials and workshop products* (we współpracy z dr Dagmarą Werrą z Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk).
- Udział w konferencji szkoleniowej dla inspektorów ds. archeologii Wojewódzkich Urzędów Ochrony Zabytków, organizowanej przez Narodowy Instytut Dziedzictwa w Złotym Stoku i przedstawienie prezentacji pt. *Problematyka badawczo-konserwatorska obiektów pradziejowego górnictwa krzemienia na przykładzie kopalń rejonu dorzecza dolnej Kamiennej w woj. świętokrzyskim.*
- Organizacja seminarium *Park kulturowy w teorii i praktyce* poświęconego problematyce prawnokonserwatorskiej tworzenia i funkcjonowania parku kulturowego oraz wygłoszenie referatu pt. *Koncepcja Parku Kulturowego Pradziejowego Górnictwa Krzemienia nad Kamienną.*
- Udział w konferencji *Górnictwo i hutnictwo Staropolskiego Okręgu Przemysłowego w okresie przemian (1870-1914)* odbywającej się w Muzeum Przyrody i Techniki Ekomuzeum im. Jana Pazdura w Starachowicach.
- Udział w spotkaniu opiekunów miejsc światowego dziedzictwa pt. *Światowe dziedzictwo - ochrona, interpretacja, użytkowanie* połączonym z jubileuszem 20-lecia wpisu założenia pielgrzymkowego w Kalwarii Zebrzydowskiej na Listę światowego dziedzictwa UNESCO.
- Udział w *V Seminarium Archeometalurgicznym* odbywającym się pod hasłem: *Ekstensywny nurt produkcji żelaza na ziemiach polskich w starożytności* organizowanym w Milanowskiej Wólce przez Instytut Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach i przedstawienie referatu pt.

Obszary hutnicze na północ od Kamiennej. Niezależne regiony produkcyjne czy tereny kontrolowane przez Centrum?

- Udział w dorocznej sesji Polskiego Komitetu Ochrony Dziedzictwa Przemysłowego (TICCIH Polska) oraz Narodowego Instytutu Dziedzictwa w Warszawie.
- Współpraca z dr Jadwigą Anną Bargą-Więclawską w sprawie opracowania wyników badań malakologicznych wykonanych na materiale pozyskanym podczas badań na stanowisku górniczym *Borownia* w Rudzie Kościelnej w 2017 roku.
- Współpraca z Kołem Naukowym Archeologii Eksperymentalnej Instytutu Archeologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w sprawie przeprowadzenia eksperymentów z użyciem narzędzi górniczych.
- Współpraca z dr M. Woźny z Muzeum Archeologicznego w Krakowie w sprawie statusu prawnego archiwaliów przechowywanych w Muzeum w Krzemionkach i dotyczących historii Muzeum.
- Współpraca z dr. hab. Marianem Sojakiem z Wydziału Archeologicznego Słowackiej Akademii Nauk – Oddział w Spiskiej Nowej Wsi w sprawie organizacji objazdu terenowego dla archeologów słowackich po rejonie północno-wschodniego mezozoicznego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich i wizytacji miejsc występowania oraz pradziejowego wydobycia różnych surowców krzemiennych.
- Koordynacja działań zmierzających do nawiązania współpracy z Katedrą Geologii Ogólnej i Geoturystyki Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie.
- Udział w debacie pt. *Środowisko przyrodnicze i kulturowe regionu świętokrzyskiego – klucz do kształtowania świadomego społeczeństwa* zorganizowanej 12 grudnia przez Województwo Świętokrzyskie w Instytucie Geografii i Nauk o Środowisku Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach z udziałem ekspertów z zakresu ekologii, nauczania, przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, branży turystycznej oraz organizacji pozarządowych.

VII. Udostępnianie zbiorów do celów edukacyjnych i naukowych

Oddziały muzeum:

Muzeum Archeologiczne
i Rezerwat Krzemionki
Sudół 135a
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Pałac Wielopolskich
ul. Świętokrzyska 37
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

górniczo-hutniczo-
paliwowy
wzrostu w roku 2019

- Udostępnienie materiałów kultury łużyckiej z obszarów AZP 96-62 oraz 95-62, zdeponowanych w magazynie zbiorów Muzeum, pani Ewelinie Kolebuk przygotowującej pracę magisterską w Instytucie Archeologii Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie dotyczącą osadnictwa kultury łużyckiej w rejonie Niecki Nidziańskiej.
- Współpraca z dr. Marcinem Szeliłą z Instytutu Archeologii UMCS w Lublinie w sprawie wykonania analizy archeozoologicznej materiałów osteologicznych ze stanowiska 6 w Szewnie, gm. Bodzechów, badanego w 2011 roku.
- Nawiązanie współpracy z dr. hab. Grzegorzem Żabińskim z Instytutu Historii Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Częstochowie w sprawie projektu badań fizyko-chemicznych żużla dymarskiego z różnych stanowisk archeologicznych regionu świętokrzyskiego, będącego w zbiorach Muzeum Archeologicznego w Krzemionkach.
- Zapoznanie z Krzemionkami wycieczki Stowarzyszenia Miłośników Ziemi Tarnogórskiej, w tym zespołu przygotowującego wniosek nominacyjny na Listę światowego dziedzictwa UNESCO dla Zabytkowej Kopalni Srebra i innych zabytków Tarnowskich Gór.
- Zapoznanie z Krzemionkami grupy przedstawicieli Wyższego Urzędu Górniczego, Specjalistycznego Urzędu Górniczego i Okręgowego Urzędu Górniczego wizytujących Krzemionki pod względem ustalenia zakresu planu ruchu i objęcia nadzorem górniczym trasy podziemnej.
- Zapoznanie z trasą podziemną pracowników Muzeum Kopalni w Bochni współpracującym z Kierownikiem Ruchu – T. Migdasem, w sprawie przygotowania planu ruchu zakładu górniczego.
- Zapoznanie z rezerwatem, podziemiami, wystawami, projektem wpisania *Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego* na Listę światowego dziedzictwa UNESCO oraz polem górniczym „Borownia” grupy archeologów ze Instytutu Archeologii Słowackiej Akademii Nauk w Nitrze i Spiskiej Nowej Wsi.
- Wizyta dr Roeland`a Paardekooper`a, prezesa EXARC - międzynarodowej organizacji zajmującej się skansenami archeologicznymi, archeologią eksperymentalną, starożytną technologią i interpretacją. Celem wizyty było zapoznanie gościa z dobrem świeżo wpisanym na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO

VIII. Publikacje naukowe i popularnonaukowe.

- Opublikowanie we współpracy z Delegaturą IPN w Kielcach, w ramach obchodów 80. rocznicy wybuchu II wojny światowej, w *Kuryerze Kieleckim* nr 5 (47), artykułu pt. *Harcerskie Pogotowie Wojenne w Ostrowcu Świętokrzyskim*.

- Prace nad redakcją II tomu serii *Silex et Ferrum*, w tym konsultacje z współredaktorami, autorami i recenzentami, prace edytorskie i korekta tekstów.
- Prace nad redakcją artykułu pt. *Krzemionki prehistoric striped flint mining region as a good submitted to the UNESCO World Heritage List (Krzemionkowski region prehistorycznego górnictwa krzemienia pasiastego jako dobro zgłoszone na Listę światowego dziedzictwa UNESCO)* do publikacji z Międzynarodowej Konferencji Muzeów Górniczych i Skansenów Podziemnych, Wieliczka-Bochnia 2018.
- Prace nad artykułem *XIX-wieczna walcownia żelaza w Irenie koło Zaklikowa* (artykuł w trakcie przygotowania.)
- Przygotowanie abstraktu pt. *Pradziejowe i historyczne górnictwo regionu świętokrzyskiego w badaniach Jana Samsonowicza* do materiałów XIII Konferencji Dziedzictwo i Historia Górnictwa oraz wykorzystanie pozostałości dawnych robót górniczych, odbywającej się w Muzeum Przemysłu Naftowego i Gazowniczego im. Ignacego Łukasiewicza w Bóbrce.
- Redakcja i wydanie tekstu *Back to the Eneolithic: Exploring the Rudki-type ornaments from Poland* w internetowym czasopiśmie *Archaeological and Anthropological Sciences* (we współpracy z Łukaszem Kowalskim, Kamilem Adamczakiem, Aldoną Garbacz-Klempką, Patrickiem Degryse, Zofią Stos-Gale, Magdaleną Kozicką, Wojciechem Chudziakiem i Andrzejem Krzyszowskim).
- Redakcja merytoryczna i językowa polskiej wersji wniosku nominacyjnego na Listę światowego dziedzictwa UNESCO dla *Krzemionkowskiego regionu prehistorycznego górnictwa krzemienia pasiastego*.
- Przygotowanie do wydania artykułu A. Przychodni, K. Tunia, *Unique Fragment of a Terra Sigillata Vessel from the Polish Carpathians*, który ukaże się w czasopiśmie *Acta Archaeologica Carpathica* w roku 2020.

IX. Projekt „UNESCO”

- Przygotowanie wykazu zadań związanych z wdrażaniem planu zarządzania dla *Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa*

Oddziały muzeum:

Muzeum Archeologiczne
i Rezerwat Krzemionki
Sudół 135a
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Pałac Wielopolskich
ul. Świętokrzyska 37
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Krzemienia Pasiastego wraz z wykazaniem ich wpływu na konieczność reorganizacji Muzeum.

- Udział w spotkaniu roboczym poświęconym procesowi wpisu *Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego* na Listę światowego dziedzictwa UNESCO, w tym sprawie wpisu osady *Gawroniec* do rejestru zabytków.
- Przygotowanie odpowiedzi na pytania ICOMOS przesłane w raporcie cząstkowym z grudnia 2018 roku dotyczące wniosku o wpis *Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego* na Listę światowego dziedzictwa UNESCO.
- Podjęcie współpracy z Oddziałem Geologii Urzędu Marszałkowskiego w celu uzyskania informacji na temat eksploatacji złoża wapienia *Anna 2* w Śródborzu i jego potencjalnego wpływu na zabytek nominowany na Listę światowego dziedzictwa UNESCO – prądziejowe kopalnie krzemienia pasiastego *Koryczna*.
- Spotkania z władzami gmin Bodzechów, Ćmielów i Ożarów w sprawie rozpoczęcia prac nad tworzeniem parku kulturowego prądziejowego górnictwa krzemienia nad Kamienną oraz przygotowania listu intencyjnego w tej sprawie na sesję Komitetu Światowego Dziedzictwa w Baku.
- Udział w uroczystości wręczenia certyfikatu obiektu z Listy światowego dziedzictwa UNESCO dla *Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego* w Departamencie Ochrony Zabytków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego w Warszawie.
- Prace nad utworzeniem *Parku Kulturowego Prądziejowego Górnictwa Krzemienia nad Kamienną*, w tym współpraca z J. Korzeniem, koordynatorem prac przygotowujących dokumentację oraz spotkania robocze z przedstawicielami samorządów, służb ochrony zabytków, przyrody i Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

X. Działania marketingowe i PR

- Kampania reklamowa *Niceplace*.
- Audycja *Słowem Niepodległa* nadawana bezpośrednio z Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu Krzemionki na antenie Polskie Radio 24 (31 marca).
- Program *Zakochaj się w Polsce* – odcinek o Ostrowcu Świętokrzyskim, w którym o historii ziemi ostrowieckiej opowiadał archeolog Kamil Kaptur.

Oddziały muzeum:

Muzeum Archeologiczne
i Rezerwat Krzemionki
Sudół 135a
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Pałac Wielopolskich
ul. Świętokrzyska 37
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Pałac Wielopolskich

KRZEMIONKI

Organizacja Narodów
Zjednoczonych
dla Wyższej
Nauki i Kultury

Krzemionkowski region prehistorycznego
górnictwa krzemienia pasiastego
wpisany na Listę Światowego Dziedzictwa w roku 2019

P O M N I K
HISTORII

Fragment poświęcony także Muzeum Archeologicznemu i Rezerwatowi Krzemionki.

- Program *Polska To Więcej* – odcinek o Muzeum Archeologicznym i Rezerwacie Krzemionki (emisja w maju na antenie TVP Info).
- Konferencja prasowa dotycząca podpisania umowy z wykonawcą (*Zwiększenie dostępności do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez poprawę infrastruktury Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu Krzemionki oraz Pałacu Wielopolskich*) i wpisaniu Krzemionek na Listę UNESCO.
- TVN24 Polska i Świat – materiał o Krzemionkach *Polski skarb na liście UNESCO* (emisja 11 lipca).
- Wywiad z pracownikiem naukowym muzeum – archeologiem Arturem Jedynakiem w czasopiśmie *Polityka* (nr 30 tygodnika); redakcja merytoryczna tekstu i przygotowanie ilustracji.
- Wywiad z pracownikiem naukowym muzeum – archeologiem Arturem Jedynakiem w *Programie Drugim Polskiego Radia* (emisja 15 lipca).
- Wywiad w telewizji Polsat na temat wpisu na listę UNESCO.
- Wywiad i redakcja merytoryczna tekstu dla czasopisma *Made in Świętokrzyskie*.
- Przekazanie podstawowych informacji na temat pradziejowych kopalń krzemienia pasiastego w Krzemionkach i pozostałych stanowisk archeologicznych w regionie wpisanych na Listę UNESCO Januszowi Kędrackiemu na potrzeby kieleckiego wydania *Gazety Wyborczej*.
- Wywiady i artykuły o działalności muzeum oraz *Krzemionkowskim Regionie Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego* w mediach lokalnych i regionalnych (Radio Ostrowiec, Radio Rekord, Radio Kielce, LokalnaTV, TVP Kielce, Gazeta Ostrowiecka, Echo Dnia).
- Udzielenie informacji o kopalniach w Krzemionkach redaktorce *Polskiego Radia Zagranica*.
- Udzielenie informacji *Polskiej Agencji Prasowej O. Kielce* o przebiegu procedury nominacji *Krzemionkowskiego Regionu Prehistorycznego Górnictwa Krzemienia Pasiastego* oraz o poszczególnych zabytkach wchodzących w skład nominowanego dobra.
- Nagranie programu o tematyce podróżniczej *Podróże z Górale* – odcinek o Krzemionkach (emisja 10 sierpnia w TVP3).
- *Lato z Radiem - Program 1 Polskiego Radia* audycja nadawana z Krzemionek (12 sierpnia).

Oddziały muzeum:

Muzeum Archeologiczne
i Rezerwat Krzemionki
Sudół 135a
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

Pałac Wielopolskich
ul. Świętokrzyska 37
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

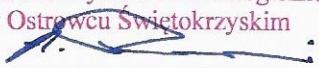

- Utworzenie zakładki UNESCO na stronie internetowej muzeum.
- Stoisko promocyjne podczas obchodów *Święta Policji* – obchody wojewódzkie (Kielce) oraz centralne (Warszawa).
- Stoisko promocyjne muzeum podczas *Dożynek Wojewódzkich* w Opatowie.
- Organizacja *Dni Otwartych Funduszy Europejskich*.
- Organizacja *Nocy Muzeów*.
- Dodanie i uzupełnienie lokalizacji muzeum w aplikacjach i systemach nawigacyjnych.
- Kampania promocyjna *VIII Krzemionkowskich Spotkań z Epoką Kamienia* (Świętokrzyska Grupa Mediowa i Lokalna TV).
- Studio plenerowe Radia Rekord podczas *VIII Krzemionkowskich Spotkań z Epoką Kamienia*.
- Konkurs o Krzemionkach w Radiu Ostrowiec.
- Udział w przedsięwziętej charytatywnej aukcji radiowej w siedzibie Radia Ostrowiec.
- Udział w wydawnictwie promującym Ziemię Ostrowiecką przygotowywanym przez *Regionalną Organizację Turystyczną* – folder promocyjny z pakietami do sprzedaży dla biur podróży.
- Plansza o Muzeum Archeologicznym i Rezerwacie Krzemionki na wystawie *Najcenniejsze dziedzictwo. Odkryj nasze Pomniki Historii* prezentowanej na Lotnisku im. F. Chopina w Warszawie organizowanej przez Biuro Programu *Niepodległa*, wspólnie z Ministerstwem Kultury i Dziedzictwa Narodowego, przy współpracy z Narodowym Instytutem Dziedzictwa i Przedsiębiorstwem Państwowym *Porty Lotnicze*.
- Przekazanie fotografii na potrzeby artykułu dr. Rafała Zapłaty w magazynie popularnonaukowym *Archeologia Żywa* pt. *Krzemionki Opatowskie: ukryte w lasach dziedzictwo z listy UNESCO w świetle LiDARu*, który ukazał się w nr 4 kwartalnika.
- Przekazanie informacji o Muzeum Archeologicznym i Rezerwacie Krzemionki do projektu *MineHeritage* – w przygotowaniu strona internetowa i aplikacja.
- Udostępnienie zdjęć na potrzeby filmu dokumentalnego typu *travel documentary* o współczesnej i historycznej Polsce widzianej oczami Brytyjczyka.
- Udział w międzynarodowej konferencji *Marka terytorialna - jak ją kreować, wzmacniać i promować z korzyścią dla gospodarki turystycznej?* organizowanej przez Regionalną Organizację Turystyczną Województwa Świętokrzyskiego.

- Realizacja krótkiego filmu na temat projektu *Zwiększenie dostępności do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez poprawę infrastruktury Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu Krzemionki oraz Pałacu Wielopolskich*.
- Zawarcie umowy świadczenia usług reklamowych ze Świętokrzyską Grupą Mediową
- Przekazanie ulotek promocyjnych do innych miejsc (muzea, punkty informacji turystycznej) w całym kraju.
- Rozpowszechnienie materiałów promocyjnych wśród mediów ogólnopolskich (zarówno związanych ze światem archeologii, jak i zajmujących się inną tematyką), a także biur podróży itp.
- Stały kontakt i wymiana informacji dotyczących działalności muzeum i wydarzeń przez nie organizowanych z Polską Agencją Prasową oraz lokalnymi i regionalnymi mediami.
- Dokumentacja fotograficzna wydarzeń, których organizatorem lub uczestnikiem było muzeum.
- Prowadzenie stron internetowych muzeum: krzemionki.pl oraz muzeumostrowiec.pl (łączna liczba odsłon: 236 709).
- Aktywność w mediach społecznościowych (160 postów na profilach muzeum na Facebooku).

XI. Realizowane projekty

- Kontynuacja prac nad realizacją projektu *Zwiększenie dostępności do Muzeum Historyczno-Archeologicznego w Ostrowcu Świętokrzyskim poprzez poprawę infrastruktury Muzeum Archeologicznego i Rezerwatu Krzemionki oraz Pałacu Wielopolskich* – koordynacja działań zmierzających do zakończenia realizacji projektu.

DYREKTOR
Muzeum Historyczno-Archeologicznego
w Ostrowcu Świętokrzyskim

dr Andrzej Przychodni